EL
MAGAZÍN
Núm. 220
Dijous, 14 d'abril de 2022
ECONOMIA
El petit comerç i les polítiques urbanístiques i de mobilitat de Barcelona
L'ANÀLISI
Deslligar el preu del gas del de l'electricitat ha de fer baixar la tarifa
CINEMA
Jacques Audiard retrata les relacions afectives de quatre joves a 'París, Distrito 13'
TONI CRUANYES
"Per què van pactar amb el franquisme una transició i no va ser una ruptura?"

ENTREVISTA

TONI CRUANYES

"Els nets tenim l'obligació de deixar testimoni del que van viure els nostres avis durant la Guerra Civil i el franquisme"

El periodista Toni Cruanyes, presentador i editor del TN Vespre de TV3, va aconseguir el Premi Josep Pla amb 'La Vall de la Llum', un llibre publicat per l'editorial Destino que parla de la vida del seu avi patern. Vol ser un homenatge a les persones de la generació amb la infància marcada per la Guerra Civil, que van viure els llargs anys del franquisme, van protagonitzar la transició i que han afrontat la pandèmia, i en molts casos han mort, en residències geriàtriques.

Text: Natàlia Peix
Fotografia: Albert Llimós

On és la Vall de la Llum?

És Canet de Mar, el meu poble. Però podria ser un poble qualsevol de Catalunya o de l'Europa mediterrània d'inicis del segle XX. És un poble de costa on la història en majúscules va tenint les seves repercussions en les famílies que formen part de la petita xarxa local integrada per pescadors, pagesos, treballadors de les primeres fàbriques... S'hi reflecteix des de les dictadures de Primo de Rivera, la Guerra Civil o els anys del franquisme fins a l'actualitat, amb la pandèmia del coronavirus.

I qui és en V.?

És el meu avi, l'avi Antònio. He volgut dir la Vall de la Llum per referir-me a Canet i no dir el nom del meu avi i parlar d'aquest V., que és una inicial, perquè m'agradaria que tothom pogués entendre el meu avi com el seu propi avi. Volia que s'hi pogués veure el reflex de qualsevol avi que va viure la Guerra Civil essent un infant i que després, d'adult, protagonitza, com tots els homes i dones de la seva generació, el que va ser la postguerra, el franquisme i l'arribada de la democràcia.

I decideix escriure aquest llibre l'últim dia que veu amb vida el seu avi en una residència. En una visita que, per cert, tenint en compte les restriccions que hi havia en aquell moment per la pandèmia, no s'hauria d'haver fet.

El llibre intenta ser molt fidel a la realitat i, com que el meu avi explica la seva vida amb tota l'honestedat, jo també havia de ser honest a l'hora d'explicar com he aconseguit la informació que es relata en el llibre. Part del drama que ens porta a escriure'l és la mort de l'avi en una residència geriàtrica durant el coronavirus i és cert que jo el vaig anar a veure tot i que no es podia fer en aquell moment. El testimoni d'aquella última vivència, d'aquell comiat de l'avi, és el motor pel qual em decideixo a escriure el llibre i a més fer-ho amb certa rapidesa, perquè és un homenatge a l'avi, però ho és també a les més de 9.000 persones que van morir en residències geriàtriques a Catalunya des de la primera onada de la covid.

Periodísticament, com a presentador i editor del TN Vespre, com valora com es va explicar des dels mitjans la situació a les residències en aquelles setmanes en què va irrompre la pandèmia i ens va agafar a tots desprevinguts?

Tinc una certa sensació de culpabilitat, de no haver-ho fet prou bé. El que es vivia a les residències geriàtriques durant el moment àlgid del coronavirus no es va ensenyar, no es va explicar fins a quin punt era inhumà el fet de tenir els avis i àvies allunyats de les seves famílies, malgrat que els treballadors de les residències van fer mans i mànigues i petits miracles per poder compensar aquesta falta de la presència familiar. I quan vam entrar el meu pare i jo per fer aquest últim comiat a l'avi hi ha l'encàrrec per part d'una de les cuidadores que em diu: "Tu que surts a la tele, expliqueu el que heu vist aquí!"

Què van veure?

Semblava una trinxera de guerra. En aquells moments els cuidadors i cuidadores anaven amb aquells escafandres de color blanc, tapats tots ells i només un metacrilat a la cara per poder-hi veure. La gent gran va deixar de veure la seva família, però també les persones en general, perquè veien aquella mena de robots o astronautes que ni els

tocaven per por de contagis. És molt dur, crec jo, morir d'aquesta manera.

I més en el cas de gent gran, com el seu avi, que tenia una demència. Encara devia ser més difícil d'entendre la situació, no?

Sí, i plou sobre mullat. El coronavirus provoca aquest aïllament de la gent gran sobre les seves famílies, però ve d'una decisió, en molts casos, que ja es fa a contracor que és portar l'avi a la residència. Nosaltres ho vam haver de fer com a últim recurs, perquè tenia una senilitat, una suma d'Alzheimer i Parkinson que fins i tot li provocava algun brot violent. Impedia que es quedés a casa amb l'àvia i la cuidadora que tenia. Ja ens sentíem prou malament, amb el cor trencat, d'haver-lo portat en una residència geriàtrica que després va arribar el coronavirus. L'avi, a més, havia expressat abans de la senilitat que volia morir a casa seva. I no va poder ser.

Quan descriu la relació amb l'avi parla de certa distància, però també d'aficions que els unien, com la lectura i l'escriptura.

Al meu avi li agradava molt escriure, era molt aficionat a la història local, però també a la història universal. Sobre història local va fer molts articles que he aprofitat per elaborar el llibre. Va escriure sobre les famílies dels pescadors, dels negocis que es van anar creant a les primeres dècades del segle XX... i tot això ho he utilitzat com a context per explicar la seva pròpia vida.

L'avi va deixar escrites una mena de memòries en què, a més, expressava la voluntat de ser recordat després de la seva mort. Diu textualment: "Em plau la idea que en un futur més o menys llunyà aquestes memòries despertin la curiositat o interès d'algun descendent familiar o no i que la seva lectura l'ajudi a entendre temps passats."Ha estat un material clau per al llibre?

És curiós perquè el meu avi va liderar coses a escala local, va ser alcalde, el primer alcalde democràtic després del franquisme, però també va portar el negoci familiar, es va significar en el moviment catalanista, va participar en moltes associacions que eren pròpies de l'època, Òmnium Cultural, l'Assemblea de Catalunya... Tot això ho va fer des d'un punt de vista tímid, no era una persona que li agradés estar al capdavant, però les circumstàncies el van portar a ser-hi... Deixar escrit que té ganes que el que ha fet transcendeixi, que algú se'n recordi amb una mica d'amor, hi afegeix, trobo que és molt humà i és molt propi de la gent quan es va fent gran. El meu avi va escriure records quan tenia setanta anys pensant que es moriria llavors, fins i tot coses que deixava escrites per a la meva àvia.

Però encara va viure molts més anys.

Ell no comptava que encara viuria 25 anys més i que sobreviuria a la meva àvia. És molt curiós això, de quan un arriba al que creu que és el final de la seva història, la idea de deixar-ho tot lligat, tot cobert... el meu avi va deixar algunes coses que volia que es fessin quan es morís. La pandèmia, però, va fer que moltes no les poguéssim fer: no vam poder fer un funeral, no volia que l'incineressin i ho vam haver de fer perquè era imperatiu per la covid, va estar durant setmanes guardat en una prestatgeria del crematori perquè no es podia portar a casa, havia pensat també que volia una esquela en un diari amb unes mides determinades... Ho havia pensat fa més de 20 anys i tot això no va ser possible. En canvi, recuperar les seves memòries sí que li hem pogut fer com a homenatge. I és aquest llibre.

Com marca la Guerra Civil al seu avi i a la resta de nens d'aquella època?

És curiós perquè el meu record de l'avi és el d'un senyor gran, ja avi, i, en canvi, el que més m'ha remogut de tot el treball d'investigació és trobar coses sobre ell de la infància i la guerra. Les coses quotidianes de la guerra és el que més em remou, sobretot passar gana. Ho repeteix en els escrits, que passaven molta gana, que qualsevol cosa que aconseguien s'ho menjaven. "Menjàvem coses que fins i tot fa fàstic d'enumerar i d'explicar", diu. Anaven de nit a robar les llavors de les patates que acabaven

L'avi de Toni Cruanyes a la falda del seu pare (Arxiu família Cruanyes)

de sembrar els pagesos, aquella cosa que era una mini patata que la bullien i se la menjaven sense cap mena de condiment. El fet que un nen passi gana, justament en una edat de creixement, sembla que no pugui ser i va passar fa només dues generacions a casa nostra.

> **"Tinc certa sensació de culpabilitat perquè no vam explicar prou bé el que es vivia a les residències geriàtriques en el moment àlgid de la pandèmia"**

Un tret comú d'aquesta generació és que no n'ha volgut parlar mai gaire, del que va viure durant la guerra?

Sí que hi ha molts silencis, sobretot dels pares cap als seus fills, però, en canvi, crec que els nets tenim el dret o certa obligació d'intentar explicar-ho. Als avis, la perspectiva del temps els ha entendrit i crec que cada vegada hi ha més testimonis que ens permeten poder saber què va passar durant la guerra i els anys posteriors.

Quan acaba la guerra situa la família del seu avi entre les que estaven al mig, entre els republicans que havien marxat a l'exili i "els que obrien les portes de casa seva als franquistes triomfants".

El meu avi llavors era un nen, per tant, és difícil atribuir-li gaire responsabilitats durant la guerra. El seu pare va ser assenyalat com una persona de dretes malgrat que no era gens d'Església, ni formava part de cap moviment en concret, ni tenia cap militància coneguda. El meu besavi, i s'explica en el llibre, era una mena de personatge una mica escandalós, es passava el dia al casino jugant a cartes, però tenia un negoci propi, una llauneria, i com a propietari i que portava el fill a l'escola dels Hermanos, un col·legi religiós... de seguida se li va atribuir que era una persona de dretes. Encara ens queda el dubte de per què a ell el van tancar durant la guerra amb els grans industrials del poble o amb gent molt significada de l'Església. Potser s'explica que només a ell i a dos més no els matessin perquè no eren significats de dretes. Aquesta cosa d'un món partit en dos tenyeix la infància del meu avi i també el forja com a polític després.

Persones com ell encarnen la transició: es converteix en regidor en els últims anys del franquisme, sense ser afecte al règim, i acaba sent el primer alcalde de Canet amb la restauració de la democràcia per Convergència i Unió.

Sí, trobo que és molt interessant mirar-ho des de la perspectiva actual en què s'està fent la recuperació de la memòria històrica dels perdedors de la guerra després de tants anys de silenci. Un silenci del franquisme i de la propaganda franquista i després, també, perquè durant la transició no es van voler tocar les coses, no es van voler remenar per si de cas. Volia esbrinar per què des d'un punt de vista intel·lectual a aquesta generació del meu avi els feia tanta por, als anys setanta i vuitanta, reivindicar el que va passar durant la guerra. Per què no volien dir les coses pel seu nom? Per què van pactar amb el franquisme una transició i no va ser una ruptura? Ara encara paguem les conseqüències d'allò que en diem el règim del 78, per una generació que va pactar amb la judicatura, amb els cossos de funcionaris de l'Estat, amb l'exèrcit i els que són literalment hereus del franquisme, fills i nets de membres del règim que estan al capdavant del Partit Popular, de molts tribunals dels més importants... És el que he volgut entendre, i crec que ho he entès. El llibre reflecteix aquestes contradiccions en la seva vida, sobretot vista des d'ara, i també el pes que va tenir la guerra en tots els que la van patir.

Va acabar deixant la política, desenganyat...

Sí, crec que el meu avi representa molta gent que es va il·lusionar amb el canvi polític de la transició i després ell no va ser conscient que el nou sistema democràtic, amb més recursos i més modern, també necessitava segurament polítics més professionals. La idealització de la democràcia des de la dictadura venia de la Grècia clàssica o el que ells s'imaginaven com a model en aquells moments, que eren el sistema britànic o la república francesa. Per ells, la seva utopia democràtica dels anys vuitanta era el forner, el lampista i el pastisser que després de treballar anaven un cop o dos a la setmana a l'ajuntament, prenien decisions en representació del poble i les portaven a la pràctica els funcionaris. Això va anar canviant, els regidors ja a principis dels noranta gairebé tots eren professionals i això el meu avi no ho va viure gaire bé i segurament era una visió incipient del que després es descobririen casos de corrupció o una manera desil·lusionadora de fer política per la gent que creia en la democràcia en aquell moment.

Amb *La Vall de la Llum* ha guanyat el Premi Josep Pla. No és el primer premi que obté per un llibre. Com l'ha rebut?

Amb molta il·lusió. Crec que la història que explico és molt pròpia de Josep Pla i del Premi Josep Pla. Aquest premi ha donat a conèixer moltes obres vinculades a la història del país com les de Rafel Nadal o Lluís Foix, que han rescatat alguns moments molt interessants del nostre passat recent. M'agrada sentir-me en aquesta estela i afegir-me a una llista d'escriptors que han volgut buscar unes memòries en format de crònica que beu molt de l'exemple de Josep Pla.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Societats petites, grans esdeveniments

Tant en la dimensió personal com en la col·lectiva el que es porta és actuar en funció i de cara a l'aparador. No importa el que realment s'és, sinó el que s'aparenta. Resulta obvi que, a vegades, grans operacions que mobilitzen recursos i energies de tota una ciutat o un país poden resultar fructíferes i rellevants. Es tracta d'alinear voluntats a partir d'una gran cita que té un component simbòlic i que posa en marxa una societat perfectament impulsada pels seus governants. Les Olimpíades de Barcelona 92 en són un magnífic exemple. La ciutat necessitava un estímul. L'olimpisme només era un *leitmotiv* perquè una immensa energia inversora i transformadora es posés en marxa. Hi havia un projecte, una direcció política molt clara i la cita esportiva era excusa i culminació per a una gran obra compartida. Les coses van funcionar. El problema i el gran error és creure que organitzar grans proves internacionals, per elles mateixes, et donaran el dinamisme i l'estratègia de què estàs faltat. Una ciutat o un país requereixen de projectes de desenvolupament sòlids i de governants que els proporcionin escenaris de futurs creïbles i factibles a partir de polítiques públiques i de relats propicis. Apostar només pel que és aparent és garantia de fracàs. No es pot anar saltant de festa en festa. Només recordar que l'intent de repetir a Barcelona l'èxit olímpic amb el Fòrum Universal de les Cultures del 2004 es va acabar amb un notori fracàs que va vorejar allò grotesc. Les grans cites estan bé quan han de representar la culminació d'un projecte econòmic, social i urbanístic sòlid. Però cal sempre un pastís per poder col·locar la cirereta.

El sainet sobre la candidatura a les Olimpíades d'hivern del 2030 al Pirineu sembla inacabable. Com que el país no té projecte ni narrativa, només *performances*, no se sap si es vol o no. L'independentisme governant recorre a un referèndum i es fa un embolic a l'hora de definir qui hi hauria de participar. És com deixar que decideixi l'atzar o bé com crear una comissió de treball quan no saps què carai decidir. Si el Comitè Olímpic Internacional que és qui ha en últim terme d'adjudicar-ho fos una organització seriosa –que no ho és–, ja ens hauria engegat a dida. És per això i malgrat l'esperpent de la coorganització amb Aragó que correm el risc que ens ho atorguin. A dia d'avui, esdeveniments com aquests ja no els vol ningú. Només hi guanyen calés quatre aprofitats de l'entorn olímpic, però els organitzadors a perdre-hi. Apel·lar que serviran d'excusa per construir infraestructures necessàries resulta poc creïble. La connexió amb el Pirineu és certament dolenta i si no que ho demanin als usuaris de la línia de tren Barcelona-Puigcerdà. De les obres d'adequació i modernització se'n parla des que els Rolling Stones van debutar en el seu primer concert. Pel que fa a l'eix del Llobregat, està concebut perquè turistes i barcelonins arribin a les segones residències, no perquè la gent del territori tingui un just accés als serveis i a les oportunitats. S'oblida en aquesta candidatura que, probablement, el 2030 la neu al Pirineu ja serà història i ves a saber si també l'hivern. El canvi climàtic existeix i avança inexorable per al qui el vulgui veure. Fiar-ho tot als canons de neu artificial potser resulta d'un optimisme excessiu.

> *El sainet dels Jocs d'hivern sembla inacabable. Si el COI fos seriós, ja ens hauria engegat a dida*

Barcelona acaba d'anunciar que serà la seu de la Copa Amèrica de Vela del 2024. Les autoritats d'una i altra banda de la plaça Sant Jaume ho han anunciat de manera cofoia i triomfalista. Un esdeveniment que, es veu als competidors que ho demanaven, ja interessa a poca gent. O més ben dit, a la majoria de ciutats ja no els agrada que els prenguin el pèl. València, que ho ha organitzat dues vegades, està farta de deixar-hi diners i donar lloc a entorns de corrupció que aquesta activitat afavoreix. Una exhibició de rics i per a rics que el primer que fa una vegada anunciada la seu és demanar bonificacions fiscals per facilitar-ho. De fet, és costum d'adinerats el pagar pocs o gens d'impostos. Per això ho són. Potser el que més ha sorprès és que celebrés amb tant entusiasme aquesta concentració de *pijerío* internacional l'alcaldessa Ada Colau, que sembla que en pocs anys ha passat de prioritzar evitar desnonaments a promoure que els iots luxosos puguin amarrar al port de Barcelona. Un esdeveniment caspós i anacrònic que més que brandar-lo orgullosos ens hauria d'avergonyir. Denota la declinació de país i la falta de polítics amb projectes amb cara i ulls tant per Catalunya com per Barcelona. Tot es fia a la recuperació del turisme. Estratègia que quan és predominant i gairebé única sempre resulta fallida. Mentrestant, al País Valencià, tips de dècades de focs artificials, s'han centrat no a obtenir regates sinó la fàbrica de bateries de liti de Volkswagen a Sagunt. Qüestió de prioritats.

Eduard Roure

BADLANDS

A un de tants

La veritat és que no sé gaire bé per què t'escric aquesta mena de carta. M'ha sortit així, empès segurament per un pessigolleig a les tripes o per la noció difusa d'una altra cosa molt més racional que es troba en sentit contrari al de les tripes però que en certa mesura se'n deu alimentar, i que és un sentit de responsabilitat o consciència.

També de deure cívic. El que et vull preguntar, ras i curt, seria: per què tanta campanya empedreïda i insidiosa, rabiosa, indoblegable, constant en el temps, contra la meva llengua materna?

A veure, jo entenc que no vulguis cap Catalunya independent, que et sentis català i espanyol de cor com tants altres, ho puc entendre i no puc fer sinó respectar-ho. Però... què et passa exactament amb la llengua catalana? No dius que et sents plenament espanyol? No hauries de valorar, estimar i promocionar una llengua que, al teu entendre, deus considerar espanyola? A què treu cap tanta perseverança persecutòria? Fixa't que no t'esgrimeixo complicats arguments sociolingüístics, potser per tu abstrusos, només apel·lo a la teva confiança i al teu sentit de l'empatia.

També voldria que et fixessis en les dades més simples i objectives. Sí, fes una escombrada de gran panoràmica, observa els fets inqüestionables al voltant de la meva llengua materna i de l'altra, la que tu dius defensar. Contrasta el nombre de parlants de cadascuna. Repassa'n les trajectòries respectives al llarg de la història.

Mira d'arribar tu solet a la conclusió palmària, per a la qual tens un ventall amplíssim de formulacions: una és la minoritària i l'altra la majoritària. Una no sap quants anys li deuen quedar de subsistència, l'altra té garantit el futur durant segles. A una no li deixen rascar ni amb l'ungla del dit petit l'enorme projecció mediàtica de l'altra. A les converses es considera de mala educació mantenir-ne una si l'interlocutor parla l'altra, exemple d'elegància, cosmopolitisme i bon gust.

Una arrossega un historial de persecució ben documentada, mentre que l'altra ostenta ufanosament l'aplicació d'aquesta mateixa persecució. Ja veus que, tot i quedar-te a la recambra algun truc dialèctic en la línia d'anomenar-me tendenciós o manipulador, totes aquestes dades existeixen i no es presten a gaires matisos. Responen a allò que haurien de ser sempre les dades: un torrent descriptiu. Matisa, si vols.

T'adonaràs que el fons de veritat tossuda que hi batega no es deixa entabanar. Qui sap, tot i que ja no hi confio gaire, que et dissuadirà ni que sigui una miqueta de bramar l'absurditat que les tornes han canviat i que ara és la meva llengua materna, petita, supervivent, la que es dedica a perseguir la teva gran llengua imperial.

Si pretens torpedinar, bombardejar, fustigar l'escola, l'últim bastió garantista de la supervivència de la meva llengua, què puc pensar sinó que ens vols veure aniquilats?

NOVETATS EDITORIALS

'Mares, pares i més'
Siri Hustvedt
Editorial

Siri Hustvedt continua parlant d'alguns dels mateixos temes que en les seves novel·les (misogínia, maternitat, abusos de poder, dones silenciades) però ara ho fa en clau de memòria personal i familiar, buscant des de la seva àvia fins a la seva filla. I també la de les *mares literàries* que per ella han estat Jane Austen, Emily Bronte o Louise Bourgeois.

'La rosa i la creu'
Jordi Nogués
Rosa dels Vents

Ara que s'acosta Sant Jordi, una novel·la sobre... Sant Jordi. De fet, un relat d'aventures i història en què es busca la llança de Sant Jordi, que segons la llegenda confereix poders a qui la té. Tot això passa en un context real, el de l'any 1365, quan els mercenaris de les Companyies Blanques de Bertrand du Guesclin assetgen Montblanc.

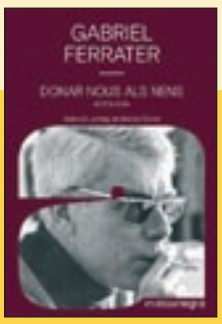

'Donar nous als nens'
Gabriel Ferrater (Marina Porras) / Ed. Comanegra

Gabriel Ferrater, de qui enguany celebrem el centenari, és conegut sobretot com a poeta, però resulta també molt interessant conèixer la seva prosa assagística. Marina Porras n'ha fet una antologia en aquest volum, precedida per un interessant pròleg. Textos sobre literatura, cartes i entrevistes ens ajuden a conèixer-lo millor.

'El món que ens espera'
Oriol Mitjà
Columna

Oriol Mitjà desperta opinions controvertides, en part perquè és científic i no el preocupa que allò que diu sigui més o menys agradable. En aquest llibre emergeix aquest vessant però també el més íntim, el d'algú que no ha portat bé la pressió en els últims dos anys. I fa una previsió del món que creu que pot venir, del qual la covid-19 ha estat un avís.

'Història de la música del segle XX'
Pau Riba / Males Herbes

L'electricitat va canviar també la música per sempre més, al llarg del segle XX. Era la possibilitat de controlar el so. Pau Riba partia d'aquest fet que considera fonamental a l'hora d'escriure aquesta monumental obra, que va acabar just pocs dies abans de morir. Un recorregut personal, amb l'electrònica com a fil conductor.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

endrets
Geografia Literària dels Països Catalans
www.endrets.cat

Llorenç Soldevila

Portal de Sobreportes

"De fet, les diades acabaven en la nit del Dijous Sant, amb la processó de Setmana Santa; el divendres a la tarda, ja obrien els obradors, i tornava a començar el treball abandonat durant tota la setmana. La processó de Setmana Santa tenia tot l'aire d'un Sagramental antic; imposava d'una manera estranya; era poesia i devoció, sorprenia i turmentava.

Calia veure-la des de la baixada de la Catedral, entre les torres de Sobre Portes i el contrafort de l'església de Sant Feliu, que era el lloc on hi portàvem els amics forans. L'única claror de les atxes dels congregats, i els quatre fanals que portaven els "misteris", donaven un aspecte d'aiguafort a tot el que passava; edificis multiseculars, siluetes encongides dels pocs espectadors en aquell lloc, túniques negres dels congregants que lliscaven sense soroll, el repicar, rítmic i violent, de les alabardes dels "manaies", els compassos monòtons del fagot i la flauta que seguien algun misteri, l'arrossegar de les cadenes d'algun penitent encaputxat i anònim, acabaven de donar tota l'esgarrifança de la tragèdia."

Miquel de Palol

AUTOR
Miquel de Palol i Felip (1885-1965)
OBRA
'Girona i jo'
Ed. Pòrtic, 1972
INDRET
Portal de Sobreportes
MUNICIPI
Girona
COMARCA
Gironès

Aquest portal està situat a la banda nord de la plaça de la Catedral. Era l'antiga porta d'entrada de Gerunda romana. A banda i banda dels murs que acarreren l'entrada encara es poden observar els primitius carreus de pedra sorrenca de l'època romana. Dues monumentals torres cilíndriques, del segle XIII, van engolir les antigues romanes de secció quadrangular. Situats al davant de la porta però tenint en perspectiva la torre rodona de l'angle del claustre de la catedral i alhora l'absis de Sant Feliu, podem llegir un fragment de les memòries de Miquel de Palol i Feliu que rememora l'impacte que produïa el pas de la processó de Setmana Santa per aquest accés antic a la ciutat.

ENDRETS.CAT

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Pere Martí i Bertran

Tancant una trilogia amb encert

Raimon Portell i Rifà (Barcelona, 1963), periodista, professor i novel·lista de llarga trajectòria, amb *Una balada del mar del Nord* tanca la magnífica i premiada trilogia *La llum d'Artús*, formada pels volums *Camins de nit*, *Camins d'aigua* i *Camins d'hivern* (Barcanova, 2017-2019). I ho fa amb un conjunt de quaranta-una proses poètiques breus (les més llargues ocupen cinc pàgines i les més curtes, mitja), que es corresponen amb els capítols de l'obra. Uns capítols que ens van presentant fragments de les històries anteriors que havien quedat penjades o només apuntades a la trilogia: el casament d'en Corsó, comte de Tolosa, amb la Marion; en Conrad, el patró del Calipso; la Fenna i la Bet, que havien trobat la Rut a la platja; en Iazu i el seu violí, amb el qual triomfa arreu; etc. Però sobretot ens hi resol la història d'en Marc l'Anxova, el jove desaparegut des dels fets del camp de concentració, que tothom donava per mort, excepció feta de la Rut, que el busca per tot arreu. Com que ha perdut la memòria, en Marc, s'ha convertit en un personatge nou, l'Stil, de qui, sense saber que és en Marc, però sospitant-ho si hem llegit la trilogia, anem seguint el vagareig per ports i vaixells, buscant no sap ben bé què, fins que finalment es trobarà amb la Rut, protagonista de les novel·les anteriors.

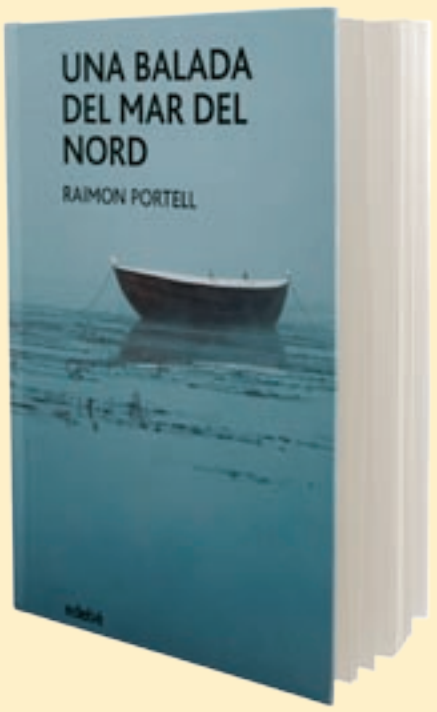

Estilísticament l'obra és molt aconseguida. Ho és en primer lloc per la prosa, gairebé poètica, que podríem relacionar, no amb els haikus, com apunta la propaganda de l'editorial, sinó amb un altre gènere també japonès, el haibun, que Matsuo Bashô ja va consolidar al segle XVII i que consta d'un text breu en prosa seguit d'un haiku. Però també ho és per la presentació dels capítols, totalment desordenats, recurs que em sembla molt encertat ja que en part reflecteixen el garbuix mental del protagonista, l'Stil/ Marc l'Anxova. Només ens hi han sobrat, en un text i una edició tan acurats, un castellanisme involuntari (*seca* per *eixuta* –pàg. 20 i 21–) i un ús gairebé exclusiu de *solament* en comptes de *només*, tant en els diàlegs, que els afeixuga, com en el text del narrador.

Una obra breu, rica, elaborada, que els lectors de la trilogia agrairan, però que els qui no la coneguin podran llegir perfectament com una peça independent i amb valor per ella mateixa.

UNA BALADA DEL MAR DEL NORD
Autor: Raimon Portell
Editorial: Edebé
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2022
Nombre de pàgines: 120

Anna Tomàs i Mayolas

No hi ha vida desitjable

Amb *Mamut*, Eva Baltasar tanca la trilogia iniciada fa quatre anys amb *Permagel,* que continuà fa un parell d'anys amb *Boulder*. En aquest tancament l'autora ens torna a regalar una protagonista intensa i immensa, que com en les altres novel·les ens interpel·la, ens provoca, ens fa reflexionar i no ens deixa indiferents.

Una dona jove, aparentment cosmopolita, a qui de sobte li urgeix la necessitat d'engendrar una criatura, i que organitza una festa en els seus dies de fertilitat per escollir, contra els seus gustos, un home per tal que l'embarassi. Posteriorment fuig de la ciutat, i de totes les trampes de la comoditat, i s'aïlla en un mas rònec i solitari, amb l'única companyia d'un gos i un veí pastor a qui li neteja la casa a canvi d'un sou que li permet alimentar-se.

La protagonista fa al revés del que faríem la majoria, buscar l'equilibri interior i fer balanç amb l'exterior. Ella fuig de totes les zones confortables posant en evidència la manca de benestar interior, buscant la coherència entre allò que sent i tal com viu, desfent-se de totes les màscares i cuirasses, buscant la nuesa i la bestialitat. Ignorant l'encant i la delicadesa a consciència, focalitzant-se en la cruesa i tractant a l'altre com a si mateixa, sense amabilitat ni compassió.

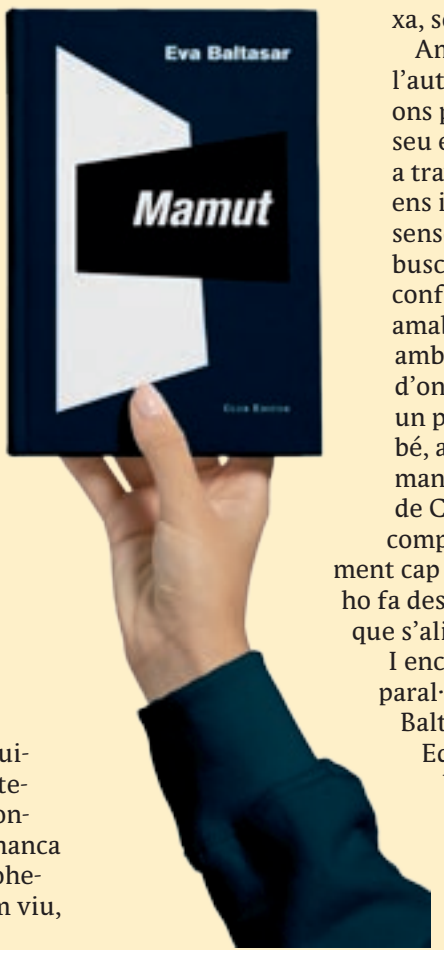

Amb aquesta prosa que caracteritza l'autora, que va creant petites explosions pel xoc entre la bellesa poètica del seu escriure i la inclemència del relat, a través d'una primera persona que ens interpel·la i ens fa ser-hi i llegir-la sense judici, sense diagnòstics, sense buscar-nos-hi. Que ningú arribi cercant confort a les novel·les de la Baltasar, ni amabilitat ni consol. Convé arribar-hi amb ganes d'obrir bé la finestra des d'on llegim el món. I celebrar que tenim un país on les dones escriuen així de bé, així de profund, així de nues. I recomano llegir-la i connectar-la amb *Sola* de Carlota Gurt, perquè ambdues obres comparteixen aïllament rural i despullament cap a l'animalitat, i alhora, cadascuna ho fa des d'indrets i maneres tan diferents que s'alimenten i nodreixen mútuament.

I encara més recomanacions de lectures paral·leles, de la mateixa autora, Eva Baltasar, el recull de poesia que Club Editor va publicar en una edició bellíssima el novembre de l'any passat, *Nus Schiele*, poemes que l'autora va fer inspirada en els nus que va pintar l'artista austríac Egon Schiele.

MAMUT
Autora: Eva Baltasar
Editorial: Club Editor
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2022
Nombre de pàgines: 128

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

QUEEN
'A Night at the Opera '
Hollywood, 1975

Al principi semblava una broma, però no, anava de debò. Queen, un exitós grup de heavy metal, es despenjava amb un disc d'òpera, amb arranjaments orquestrals i, és clar, amb la poderosa guitarra de Brian May, la bateria de Roger Taylor, el baix de John Deacon i la veu de baríton de Freddie Mercury, i *A Night at the Opera* es va convertir en el seu millor disc i el més venut. El disc és exagerat, sobretot la cançó més famosa, "Bohemiam Rhapsody", una mena de conya de l'òpera amb els seus "mamma mia" i "galileo, galileo", que demostra que el grup s'està agafant el disc amb sentit de l'humor, gairebé amb comicitat. Hi ha tota mena d'estils: heavy metal pur i dur, com "Death on Two Legs" i "Sweet Lady"; pop normal i corrent, com "You're My Best Friend", la meva preferida; i fins i tot música d'opereta o de music hall, com la divertida "Seaside Rendezvous". No és estrany que després del disc el somni de Freddie Mercury fos fer un duet amb Montserrat Caballé, cosa que va aconseguir 13 anys després, el 1988, cantant "Barcelona". El disc té una excel·lent producció i es tanca, per continuar amb la conya, amb l'himne anglès, "God Save the Queen". Després de la mort de Mercury, els Queen van continuar, i de fet encara fan alguna actuació, però l'últim disc d'estudi data del 2008. Tot plegat, evidentment, ja no és el mateix. Hi falta la figura.

EL TEST
Jose Antonio Romero

Primer instrument que vas tocar? El baix en un grup punki. **Primer bolo en directe.** Va ser a l'Escola del Treball al passeig de la Zona Franca amb un grup de versions de Metallica, fa 35 anys. **Primer disc que et vas comprar?** El *Greatest Hits* de Queen, a mitges amb un amic. **Quants discos tens?** Entre físics i digitals, més de mil. **Salva'n tres.** *Rising*, de Rainbow; *Die Mensch-Maschine*, de Kraftwerk, i *Heaven and Hell*, de Black Sabbath. **Grups i músics de capçalera.** Per mi Ritchie Blackmore és Déu. Devin Townsend de Strapping Young Lai i Steve Vai. **Un concert (com a públic) per recordar.** Deep Purple al camp del Sant Andreu de Barcelona a la gira del *Perfect Strangers*.

NOTES

S'acosta un estiu prepandèmic de nou amb tots els festivals

L'estiu de 2020 va ser demolidor. No hi va haver Primavera Sound, ni Sònar, ni Vida, ni Clòwnia, ni Bioritme... i el Mercat de Música Viva de Vic es va fer mig confinat amb només una dotzena de concerts presencials amb públic. El 2021 el panorama ja va millorar i van retornar alguns dels grans festivals amb imatges fins i tot prepandèmiques com les que es van poder veure al Canet Rock i al Cruïlla. Això sí, al final van caure de nou el Sònar, el Primavera Sound i també el Bioritme i d'altres cites sobretot ja del mes d'agost, quan les dades de covid es van tornar a enfilar. Aquest 2022, però, si no hi ha sotracs coronavírics, sembla que serà el del retorn definitiu a la normalitat. Hi haurà Primavera Sound del 2 a l'11 de juny (amb

BERNAT CEDÓ

Dua Lipa, Lorde, The Strokes o Pavement, entre d'altres), hi haurà Sònar del 15 al 18 de juny, hi haurà Vida, Cruïlla, Cap Roig... i també tota la resta de festivals que han proliferat per la costa catalana els darrers anys, des del Sons el Món de Roses fins al Porta Ferrada i fins i tot tornarà el Bioritme, que després de dos anys d'ajornaments ressuscita amb un nou emplaçament: Torelló. El tret de sortida als grans festivals d'estiu serà els dies 10 i 11 de juny amb el primer Cabró Rock a peu dret (l'any passat es va salvar però amb el públic assegut) a la zona esportiva de Vic. I sí, tornarà el Canet Rock i fins i tot tornarà l'Acampada Jove, que aquest estiu es farà a Sant Sadurní d'Anoia.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

INSPIRA
'Acaba i comença'

Quan ja pensàvem que Inspira s'havia evaporat, de cop i volta reapareixen. La banda que lidera el barceloní Jordi Lanuza (que havia debutat en solitari amb un disc publicat el 2018) ha tornat amb un àlbum –el cinquè!– que transita per dos viaranys: el de la nostàlgia i el dels camins que s'obren després d'un adeu. Feia set anys que Inspira no editava material nou i cinc que estaven desapareguts. Això sí, en Lanuza el podies trobar al bar Vinil del barri de Gràcia. El primer tema del disc, precisament, es titula *Al bar Vinil*. On tot acaba i, per sort, també recomença.

SUU
'Karaoke'

Arriba el tercer disc de la Suu, la del *Tant de bo*. La seva fama és curiosa, perquè si s'hagués presentat a *Eufòria* no hauria passat ni el primer càsting. Però tot i no tenir una gran veu sí que té carisma, ganxo i habilitat per escriure. La millor lletra del seu nou disc és *Tu a Menorca i jo a l'Escala*, una cançó d'amor a distància dedicada a un amic amb qui es banyen al mateix mar. El treball només té vuit cançons (el consol és que no en sobra cap) i es tanca amb *Enamorada de la moda juvenil*. Sí, la que penseu: una versió de Radio Futura ideal per cantar en un karaoke.

JOAN MASDÉU
'Els dies que vindran'

El cantant de Whiskyn's torna amb el seu cinquè treball en solitari. Aquesta vegada, aparca una mica la cançó d'autor i aposta per un pop de guitarres enèrgic i vitalista ple de melodies amb regust de clàssic. Igual que Suu, el disc només té vuit peces. Fer discos amb més d'una dotzena de cançons sembla que és una pràctica en perill d'extinció. A *Supervivents* canta "Si tu ets el Ying, jo soc el Joan / Neveres buides, cors gegants, / dos d'entre tants supervivents. / I seguirem nedant endavant...". Queda clar, per tant, que en vindran més. De dies i de discos.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

220

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

LÈXIC

'En' o 'al' davant infinitiu

Segons la nova gramàtica de l'Institut d'Estudis Catalans, per expressar la temporalitat o la causa es poden fer servir dues construccions amb infinitiu: **en + infinitiu** i **al + infinitiu**. La primera és clarament més formal que la segona; tanmateix, totes dues són correctes. Exemples:

- **Quan he sentit el teu cotxe** m'he posat l'abric. (En negreta, l'oració temporal)
- **En sentir el teu cotxe** m'he posat l'abric.
- **Al sentir el teu cotxe** m'he posat l'abric.

Observeu que en castellà s'utilitzaria la primera i la tercera, ja que la segona no existeix:

- **Cuando he oido tu coche** me he puesto el abrigo.
- **Al oir tu cotxe** me he puesto el abrigo.

En italià passa més o menys com en català, hi ha també una construcció més formal, i menys usual, i una altra de més col·loquial:

- **Quando ho sentito la tua macchina** ho messo il cappotto.
- **A sentire la tua macchina** ho messo il cappotto. (Més usual)
- **Nel sentire la tua macchina** ho messo il cappotto. (Menys usual)

No oblidem que en/al + infinitiu també pot expressar la causa:

- Comets errors **perquè no estudies**. (Oració causal)
- Comets errors **en no estudiar**.
- Comets errors **al no estudiar**.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de

vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

COMUNICACIÓ

Montse Corderas Espona - @comunicacioformacio

10 consells per a una campanya electoral exitosa

La campanya electoral és una de les eines més utilitzades al món de la política per donar a conèixer les propostes dels partits i així guanyar-se la confiança de l'electorat. És evident que tots els partits i especialment els diferents candidats volen tenir èxit. Anem a veure quins punts cal tenir en compte a l'hora de plantejar i desenvolupar una campanya electoral per tal que aquesta sigui el més exitosa possible.

1.- Estratègia clara i ben comunicada

En primer lloc, s'ha d'idear una estratègia i s'ha de comunicar a nivell intern a tot l'equip que en formi part. Aquesta hauria de partir d'haver escoltat la societat i d'haver analitzat el lloc a governar (poble, ciutat, comunitat autònoma, país...) prèviament.

2.- Programa electoral 10-10-10

El programa electoral ha de tenir un màxim de 10 propostes importants, impactants, factibles i ambicioses, sobretot pensant en els electors indecisos. Cada proposta s'ha de poder explicar en un màxim de 10 paraules per tal que sigui clara, senzilla i contundent, a banda que en lletra petita hi hagi més arguments i detalls. I totes les propostes les ha de poder entendre un nen de 10 anys, en el sentit que molts dels electors no tenen una gran cultura política ni coneixements jurídics.

3.- Públic ben definit

S'ha de tenir en compte el públic al qual es dirigiran els missatges i definir-ne bé les seves característiques. En funció d'això, es decidirà quin tipus de llenguatge s'empra i en quins mitjans de comunicació es vol focalitzar la campanya.

4.- Xarxes socials actives

Les xarxes socials són una eina fonamental en aquest procés a càrrec de professionals especialistes en l'àmbit de les relacions públiques i el màrqueting digital.

5.- Missatges positius i controlats

Tot i que una major presència significa un coneixement més alt, és recomanable no saturar el receptor. Els missatges han de ser positius, però si són repetitius poden avorrir, aconseguint l'efecte contrari al que es busca.

6.- Molta creativitat

Si es vol destacar o marcar una diferència respecte a la competència, caldran altes dosis de creativitat –sempre adaptada a les característiques del partit i del candidat– en tot el que es prepari o es faci: des dels missatges, les fotografies, els cartells, els actes, els discursos... és a dir, en la manera de comunicar.

7.- Candidat proper

El candidat del partit hauria de ser un bon líder i, per tant, hauria de mostrar-se proper a la gent, escoltar-la i saber què opina per crear un missatges més personalitzat i realista. A més, cal que el candidat escollit sigui una persona intel·ligent, negociadora, amable i pacient.

8.- Imatge cuidada

És molt important cuidar la imatge de la figura política ja que aquesta comunica igual o més que les paraules. Atenció a la comunicació no verbal com els gestos, les mirades, la posició del cos...

9.- Planificació adequada

Cal una preparació amb antelació per tal d'anticipar-se als problemes que puguin sorgir i evitar imprevistos en la mesura del possible. La campanya no ha de reduir-se al període immediatament anterior a unes eleccions. Preparar bé el candidat i a tot el seu equip davant de possibles atacs per part d'altres partits polítics és clar per saber reaccionar a temps i que la seva imatge no es vegi perjudicada.

10.- Confiança i sinceritat

Per una banda, el cap de campanya i el seu equip han de conèixer millor que ningú el candidat i, al mateix temps, aquest ha de confiar en ells. Per altra banda, mentir la ciutadania no és efectiu i això pot posar en perill la reputació del polític i del partit. Per tant, sinceritat i transparència per sobre de tot.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

ESTUDIS I BIAIXOS

La temptació de convertir estudis d'impacte econòmic en titulars cridaners és un esport de risc. La setmana passada l'associació Barcelona Oberta, que aplega 21 eixos comercials de la ciutat de Barcelona, en va publicar un en el qual, potser per primer cop, es donava importància al paper dels clients metropolitans a les botigues de la ciutat. Més enllà de presumir pel cosmopolitisme que atorga l'atractiu internacional, Barcelona descobreix que més enllà de les parades de Fondo o Collblanc també hi ha món. Un món metropolità que deixa més diners a la caixa dels comerços que els visitants estrangers. En plena efervescència del debat sobre la mobilitat a Barcelona, l'estudi anava acompanyat d'un titular demolidor: les dificultats d'accés a Barcelona en vehicle privat posen en perill ingressos per valor de 3.000 milions d'euros al comerç de la ciutat. 3.000 milions: es veu que, aquell dia, els zeros els regalaven.

D'on surten els 3.000 milions? De fet, és una xifra intermèdia en el càlcul que es fa l'estudi. Avalua l'impacte de les polítiques urbanístiques i de mobilitat de Barcelona entre 2.800 i 3.500 milions d'euros (una forquilla del 20% amunt o avall, que no és poc). Força mitjans, àvids de dades –i de càrrega ideològica contra l'Ajuntament de Barcelona– es van quedar amb la xifra. A alguns, fins i tot els va semblar poc i van arrodonir cap amunt, 4.000 milions (posats a clavar-hi milions, que no en vingui de 1.000). Però, si s'aprofundeix en l'estudi, el vi queda molt rebaixat en aigua.

Donant per bones les dades de l'informe, a Barcelona el comerç mobilitza uns 13.800 milions d'euros. D'aquests, un 54% provenen del consum que fan els mateixos residents a la ciutat. El 46% restant es reparteix entre visitants internacionals (un 18%) i els residents a la resta de la demarcació de Barcelona, especialment a la regió metropolitana (un 28%). Aquest percentatge representa 3.900 milions d'euros. A partir d'enquestes, els redactors de l'estudi, han determinat que els compradors metropolitans trien principalment el cotxe per anar a Barcelona a comprar. Així ho fan el 50,8% dels no residents a la ciutat. Un de cada quatre d'aquests residents no disposen del distintiu que permet passar per les zones de baixes emissions, un fet que els impediria entrar a la ciutat, si no fos perquè més de la meitat van a fer les compres a Barcelona el cap de setmana, quan no hi ha restriccions als vehicles més contaminants. Tot plegat sense tenir en compte que la major part dels compradors forans a Barcelona entre setmana no han anat a la ciutat a comprar, sinó que aprofiten que ja hi són per altres motius, sobretot laborals. O sigui, que hi han d'anar igualment.

Si la despesa dels visitants és de 3.900 milions d'euros i les mesures de mobilitat afecten la meitat dels compradors forans, que, a més, en bona part no tenen les restriccions imposades per unes zones de baixes emissions, es fa complicat concloure que les pèrdues puguin arribar a comportar entre un 70% i un 90% del total. Això, quan el mateix estudi està dient que si hi hagués més traves a anar amb cotxe, renunciarien a anar a Barcelona un 58% dels compradors. O aquest 58% pertany als compradors que més gasten (i això l'estudi no ho diu per enlloc) o les xifres s'han fet sota una metodologia certament innovadora. O fal·laç.

Les conclusions tan poc clares, només es poden entendre en un context en el qual les polítiques urbanístiques i de mobilitat de l'Ajuntament –certament qüestionables– estan sotmeses a un *pim-pam-pum* que depassa els nivells d'un debat raonable. Per exemple, en les informacions sobre l'estudi de Barcelona Oberta, hi havia molts esments als embussos del túnel de les Glòries. Embussos que són clarament inferiors en cap de setmana.

Sense posar en dubte la metodologia de l'estudi, sí que convindria reflexionar sobre el procés de cuinat de les dades. S'ha optat per aquella figura retòrica de la part pel tot (sinècdoque). Les figures retòriques són molt útils en la poesia, però sovint estan renyides amb l'econometria. Llegit l'estudi (i malgrat que els números són elevats), no són ni el 70%, ni el 90% els que diuen que deixaran d'anar a comprar a Barcelona. I no diuen que ho deixaran del tot, que potser hi aniran menys. I no són tots els que van amb cotxe, ni tots els que van només a comprar.

Més enllà de disquisicions tècniques, l'informe sí que obre la reflexió sobre la necessitat que el diàleg inspiri les decisions urbanístiques i de mobilitat a Barcelona. Un diàleg intern a la ciutat i també de la ciutat cap enfora, amb el seu entorn metropolità. És cert que, probablement pres pel convenciment que el seu és el millor model, l'Ajuntament de Barcelona opta més per aplicar que no pas per dialogar.

Al mateix temps, demanar diàleg de Barcelona amb l'entorn metropolità, i amb Catalunya en general, hauria de partir també del reconeixement d'aquests altres actors com a subjecte amb veu pròpia. El diàleg amb l'entorn no hauria de ser només per determinar com es vol que Barcelona sigui més atractiva per anar-hi a comprar. L'entorn metropolità i Catalunya en general també tenen els seus comerços. Bàsicament, els 3.000 milions d'euros (o els que siguin que s'escaparien d'aquesta Barcelona presa per un urbanisme suposadament hostil) no s'evaporarien, sinó que en bona part es repartirien, si més no parcialment, per la resta del territori. El punt de consens, de ben segur, seria que hi hagués millors infraestructures per moure's amb transport públic. Aquest és un punt de partida pel diàleg, perquè hi guanyarien tots els implicats.

INDICADORS

Lenta recuperació aèria

L'Aeroport de Barcelona-El Prat ha transportat 6,38 milions de passatgers durant el primer trimestre de l'any. És un augment del 469,2% respecte als primers tres mesos de l'any passat, però la dada encara és el 39,2% inferior a la de 2019, abans de l'inici de la pandèmia. L'aeroport de Barcelona va superar la mitjana d'increment de passatgers de l'Estat, que va ser del 359,7% respecte al 2021.

Més noves empreses

Les 1.628 noves empreses creades a Catalunya aquest mes de febrer, el 2,3% més que el mateix període de l'any passat i el 4,8% més respecte al gener, segons les dades provisionals publicades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE). El país presenta una taxa de variació inferior a la mitjana espanyola, on la creació d'empreses es va incrementar el 5,1% en termes interanuals.

L'ANÀLISI

Miquel Arisa i Coma

L'ENERGIA, UN ELEMENT DE CONFLICTE

Cada vegada que encenem un llum o que posem en marxa un aparell elèctric, no solament es produeix una despesa econòmica, sinó també un efecte sobre la producció d'emissions de CO_2. I, per tant, hem de ser conscients del procés de generació i distribució de l'electricitat.

És evident que l'electricitat s'ha convertit en un element que ens fa absolutament dependents, ja que per qualsevol cosa en necessitem. Estem lligats. La situació ve també determinada pel gas, ja que s'han fet grans instal·lacions i bona part d'Europa s'ha vist lligada a l'antiga Unió Soviètica per aquest combustible. Com a anècdota, quan Ronald Reagan era president dels EUA, a través d'un informe que va fer la CIA, va determinar que no es podia fer el gasoducte que ara hi ha en funcionament entre Rússia i Alemanya, el Nord Stream, ja que Europa passaria a ser absolutament dependent de l'aleshores URSS. Però se'n va fer cas omís i es va construir el gasoducte. Ara en veiem les conseqüències.

Té sentit que el sector ibèric, Espanya i Portugal, sigui un cas a part

Aquest gasoducte és una de les tres principals vies perquè arribi el gas. Les altres dues són el gasoducte que va d'Algèria a Espanya (mitjançant un tub que arriba directament a la península i un altre que passa pel Marroc) i els vaixells que porten gas liquat que, a través de plantes, després es transforma. El gas de Rússia és més barat que el d'Algèria, però la dependència estratègica és diametralment diferent d'un país en desenvolupament com és Algèria a una potència mundial.

Ara veiem les febleses d'un mercat mundial únic. Per una banda, si la Xina s'ha convertit en una potència mundial industrial, Rússia ha mantingut els seus recursos naturals (gas i petroli) però en canvi ha invertit fort en la creació d'un exèrcit tecnològicament potent. I això crea tot un seguit de febleses especialment en els països democràtics de la Unió Europea, que necessiten que els EUA s'involucrin en aquests conflictes, com a primera potència mundial militar que són. A Europa sí que cada estat té el seu exèrcit però com a UE no té un exèrcit. L'OTAN, com a referent més equivalent, defensa els estats que hi estan adherits. Per això no ha intervingut militarment en la invasió d'Ucraïna per part de Rússia. Ucraïna es defensa amb molta dignitat però amb un cost tant de vides com de pèrdues molt important.

Aquesta guerra injustificable ha impactat de ple a Europa en molts aspectes. També en el compromís de reducció de CO_2. Per assolir-ho s'ha de produir energia elèctrica no contaminant, com poden ser les eòliques i les solars, entre d'altres. Això ho han de fer conjuntament els 27 països que formen la UE, però els interessos de cada un d'ells són diametralment oposats. No és el mateix França, que té 56 centrals nuclears i, per tant, la gran producció se la fa ella mateixa, o Alemanya, on s'ha pres la decisió d'anar tancant les centrals nuclears. Així que Europa està molt interrelacionada energèticament, menys el sector ibèric (Espanya i Portugal), on la connexió entre les línies hi és però no pas per passar tota l'energia que necessitaríem. Per tant, tenim una clara voluntat que així es va manifestar i aprovar a la reunió de final del mes de març a la UE, de separar el sector ibèric de la resta.

Davant d'aquesta situació tenim unes normatives que ara es veuen absolutament afectades per totes aquestes circumstàncies. Rússia envaeix Ucraïna i posa de manifest que dos grans productors de matèries primeres com poden ser blats, gira-sols, cereals, i evidentment energia, fan trontollar les economies que en depenen. I a partir d'aquí els preus es descontrolen i la inflació torna a estar en uns nivells molt alts. Ara bé, davant la situació que ens trobem i que hem esmentat, hem de veure com busquem els preus en funció de les necessitats i produccions d'energia elèctrica de cada un dels estats.

NOU SISTEMA DE CÀLCUL

Des de juny del 2021, que es va marcar el nou sistema de càlcul de l'energia elèctrica fins avui, el preu, com tots els ciutadans i indústries hem patit, s'ha més que multiplicat. Estava entre 40 i 60 euros el megawatt i ara està entre 170 i gairebé 300 euros el megawatt, i en hores punta ha arribat fins a 700 euros el megawatt. Això ve determinat perquè s'han ajuntat dos elements que encareixen l'electricitat. Un és el gas, factor clau en el preu de l'electricitat, i l'altre la lluita contra el CO_2 per tal de millorar la qualitat de vida i preservar el planeta.

El complex sector de l'energia està dividit en tres grans blocs: els que produeixen energia, els que la distribueixen i els que la comercialitzen. Les comercialitzadores les úniques maneres que tenen de comprar és a futurs, al dia a dia a través del *pool* o també poden tenir un contracte bilateral amb una productora d'energia que pot ser l'eòlica o la fotovoltaica. El preu que s'estipula ve determinat pels interessos econòmics que hi ha a la UE: les grans companyies marquen la seva pauta.

A través d'una directriu de la UE, es va unificar la manera del càlcul per tots els països i el que es fa és comptabilitzar quina energia es posa cada dia en el *pool* (eòlica, nuclear, fotovoltaica...) i a partir d'aquí es marca el preu de totes. Es posa com a preu del dia el de la més cara. Això fa que a les grans companyies que tenen diverses fonts de producció d'energia obtinguin uns grans beneficis, ja que produeixen a través de les més barates, però, en canvi, el preu és el de la més cara. La diferència és benefici. Per això es fa molt difícil que hi hagi contractes bilaterals entre una generadora d'electricitat i la comercialitzadora.

A més, el preu es marca a nivell europeu, tot i que cada estat té un cert marge d'actuació, i això fa que hi hagi unes distorsions molt grans en els diferents estats, perquè per exemple a França la gran producció és d'energia nuclear i el preu, en canvi, li pot venir marcat pel preu del gas.

Diversitat: França té 56 nuclears; Alemanya les va tancant

Aquesta nova situació no solament crea problemes greus a les famílies, sinó també a les indústries i algunes han de deixar de fer algun tipus d'activitat o han canviat els horaris de la producció, ja que tenim dos nivells en la potència i tres en el consum (vegeu quadre adjunt).

Ara el sector ibèric podrà fixar els seus propis preus d'acord amb les produccions d'energia que té. O sigui que la proposta hauria de ser que cada estat tingui autonomia i que el preu sigui per a cada una de les produccions, de manera que es busqui el preu mitjà de totes en comptes que el preu sigui el de la més cara. I això s'entén que hauria de baixar el preu de l'energia, però de tota manera aquesta proposta l'haurà de validar la Comissió Europea.

També s'ha posat el cànon que s'ha d'aplicar a totes aquelles energies que emeten CO_2, on inicialment hi havia la nuclear i la del gas tot i que ara ja no comptabilitzen en el cànon.

Per tant, el preu de l'electricitat incorpora, de forma directa o indirecta, el preu del gas natural i les emissions de CO_2. Això depèn de la tecnologia marginal, el que marca el mercat majorista, el nivell de la demanda i la penetració d'energies renovables al sistema. Com més penetració renovable es faci, menys dependència del gas natural tindrem i d'altres combustibles, així com la quantitat d'emissions de CO_2. Però cal tenir clar que al major nivell de demanda de renovables no són capaces de cobrir tota la necessitat del sistema i deixen espai a altres fonts de producció.

Una de les principals tecnologies en la qual es basa el sistema espanyol és el cicle combinat, que utilitza el gas com a matèria prima i en el seu cost

PIXABAY

LA TARIFA ELÈCTRICA

POTÈNCIA

P1	De 8h a 24h de dilluns a divendres
P2	24h a 8h de dilluns a divendres, dissabtes, diumenges i festius

CONSUM

P1	De 10h a 2h i 18h a 22h de dilluns a divendres
P2	De 8h a 10h de 14h a 18h i de 22h a 24h de dilluns a divendres
P3	De 24h a 8h de dilluns a divendres, caps de setmana i festius

P1	P2	P3
Hora punta	Hora plana	Hora vall

perquè en part depèn d'aquests combustibles.

La situació d'aquests moments és molt volàtil donada la inestabilitat que tenim amb el conflicte bèl·lic d'Ucraïna. Això fa que amb més o menys mesura la dependència del gas és molt elevada i això provoca una situació molt complexa als països. És per aquest motiu que aquesta situació ha provocat una pujada de preus dels tres combustibles (gas, electricitat i gasolina), l'energia que es necessita per generar l'activitat econòmica, tot i que el sistema ibèric (Espanya i Portugal) té prou gas a través d'Algèria, i per tant la dependència del gas de Rússia és mínima.

Això crea una situació de pujada del cost de la vida, d'augment de la inflació, fet que no s'havia viscut des de fa molts anys. Per tant, a partir de l'1 de maig el que els estats van decidir és deslligar el gas del preu de l'electricitat. Per això cal esperar una rebaixa en el preu de l'electricitat. Això hauria de ser molt beneficiós per a les llars i per a les indústries. I si aquí s'hi afegeix que els estats podran establir els seus propis preus, en el sentit que podran crear incentius perquè es doni un millor preu dels carburants, hauria de minvar la inflació.

Estem davant d'una situació que ha fet que les indústries tinguin la necessitat d'apujar els preus per l'increment de costos, que disminueixin l'activitat perquè no poden fer-hi front o que canviïn torns de treball i passin, per exemple, a treballar a la nit per tenir l'energia més barata. Si això passa a les indústries, a les llars evidentment el problema és semblant, perquè si necessiten el vehicle per anar a treballar el seu cost es multiplica. S'han de buscar noves fórmules per fer front a aquesta nova situació. Durant aquests mesos en alguna llar el gas, l'electricitat i la gasolina pot haver representat uns 250 euros d'augment al mes.

Amb aquesta situació és evident que calia prendre cartes en l'assumpte. A partir d'un temps prudencial, no menys d'un mes, quan s'estableixi el sistema ibèric amb el vistiplau de la UE els preus dels combustibles haurien de canviar i s'haurà de veure la incidència dels productors d'energia, quines aportacions fan per tal d'abaixar el preu i també la posició del govern estatal, ja que aquesta nova situació que políticament s'ha creat ha de repercutir necessàriament en la baixada del cost de les energies. Si no, serà difícil que un sector d'indústries pugui mantenir l'activitat i les famílies poden tenir problemes per fer front a l'augment de les despeses.

Deslligar el preu del gas del de l'electricitat ha de fer baixar la tarifa

marginal el preu afectat al cost del gas es veu multiplicat per tres. És a dir, si un megawatt/hora costa 1 euro i el gas costa 100 euros, un megawatt/hora d'electricitat generada per cicle combinat sortirà a 300 euros. Però per altre cantó les plantes que emeten CO_2 han d'adquirir els drets d'emissió de CO_2 corresponents. Per cada megawatt/hora produït s'hi estima l'emissió de 0,37 tones de CO_2. Conseqüentment el preu de les emissions es transfereix al cost de producció dels cicles combinats amb aquests coeficients. És a dir, si el CO_2 cotitza 100 euros, el preu afectat s'haurà incrementat en 37 euros més. Per altra banda, l'energia com el carbó, suposa majors emissions i afecta els coeficients entre 0,77 i 0,95 tones de CO_2.

LES DIFERENTS FONTS

El mesos de gener i febrer de 2022, la generació d'electricitat va ser, respectivament, del 24,3% i 22,2% de cicle combinat, 2,9% i 2,7% de carbó, 20,8% i 22,6% de nuclear, 6,4% i 8% de fotovoltaiques, 22,3% i 22,3% d'eòliques, 8,5% i 5,5% d'hidràuliques, 8,9% i 10% de cogeneració i 5,9% i 6,7% d'altres. Amb aquestes dades es demostra que no hi ha gaire diferència, mes a mes, de l'aportació de l'energia en cada una de les formes de generació.

Tot està interrelacionat, la comunitat és una a Europa i tenim dependència de Rússia, i per tant, qualsevol cosa important que afecta a un lloc acaba afectant també totes les altres economies. I ara tenim, per exemple, el gasoil i el gas, que estan pujant pels núvols i per tant també l'electricitat

En uns mesos s'ha de notar. Si no, problemes per a particulars i empreses

Concurs de dibuix
Com t'imagines un món millor?
Per a nens i nenes de 8 a 14 anys
El 9 + petit
Consulteu les bases:
PREMIS
Regal per al GUANYADOR/A: quatre entrades per anar al parc aquàtic de Roses
AQUA BRAVA
Regal per a l'ESCOLA:
Subscripció a EL 9 NOU i un LOT DE LLIBRES

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

La serenitat

El cel blau sense cap núvol, la nit estrellada i en silenci, mires enlaire i veus la immensitat que acompanya una tranquil·litat passatgera. I em pregunto, un cel serè és la cosa que s'assembla més a un dia de l'alegria interior?

Sempre que faig camí espero que m'acompanyi una bona amiga, potser de les que més ajuden a progressar. Amb paciència i fe inesgotable em fa visible la llum del món i m'allunya dels monuments derruïts i desfigurats que s'amaguen a la foscor. La seva companyia és hospitalària, abraça a tothom, fins i tot els nens, els bojos i els savis. A tots ens convida a pensar i fer-ho amb amplitud de mires i elegància. Quan camino una bona estona en la seva presència m'endinso en un camp de cultius de benestar, i recordo sempre un petit fragment del llibre *Walden*, de Henry David Thoreau (1817-1862), que creia que hi havia d'haver un hostal on els filòsofs de totes les nacions poguessin pernoctar-hi, i aquest té una ensenya a l'entrada que diu: "Benvingut l'home, no la seva bèstia. Entreu els que sigueu amos de les vostres hores i d'una ment serena, i busqueu amb serenitat el camí vertader."

El món no pot estar sense ella. L'absència d'agitació interior, de moviments innecessaris i sorolls superflus, ens porta a la serenitat. Un estat d'ànim de tranquil·litat i de calma, de l'essència de les coses. Perquè quan apareguin pedres al camí en faci un joc d'equilibri, que l'esforç de saltar-les sigui divertit. Estar disposat que l'essència prevalgui a la bèstia descontrolada, per gaudir del temps, dels elements, dels que acompanyen i dels que acompanyem. I, en canvi, moltes vegades prioritzem l'embriaguesa dels inputs externs, dels que ens distreuen pels seus colors, les seves formes i tot el que ens desperta els sentits, que ens allunyen de la simple connexió del cor amb el cap.

Personalment, necessito estar a l'aguait que la serenitat no m'abandoni, cosa que encara passa massa sovint. Necessito inputs interns que m'indiquin la seva presència. Com sentir la respiració que flueix, que els moviments corporals siguin coherents, els justos per no gastar més energia del que toca, que no parli per parlar sinó que xali del silenci entre els altres. I recordar que la serenitat no es manté en el control estricte, ja que en l'autoritat tendeix a desaparèixer, sinó que en la predisposició de deixar-te ser guiat és quan t'acompanya.

Una manera de comprovar que estem acompanyats de la serenitat és buscar la interacció amb els animals domèstics, com per exemple els gats. Petits mamífers que decideixen si et venen a veure i si permeten que els toquis perquè els facis festes. Doncs això, si la serenitat està present, el gat et vindrà a demanar una bona frega. Per mi, perquè sap que en el seu estat d'alerta pot estar ben tranquil, ja que no et passarà pel cap fer-li cap mena de malifeta.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 15-04-2022 al 21-04-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)
Venen possibles canvis laborals i potser toca adaptar-se a nous escenaris. Si et sents inquiet a les nits, cerca opcions relaxants com la meditació o el ioga.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)
Al sector laboral pots viure tensions que et faran replantejar el futur. Entre les amistats pot sorgir una forta connexió amb algú, que potser no espères.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)
Mart per la Casa X obre un període de més activitat laboral i promou el treball en solitari. Et mostraràs més combatiu i posaràs límits sense despentinar-te.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)
Bon moment per tenir aquella conversa pendent amb la parella. I si no tens una relació, pots conèixer algú interessant en un viatge o en un trajecte habitual.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)
Amb Mart per la Casa VIII pots plantejar-te iniciar un negoci en col·laboració amb un soci. Penses en algú que ja no és a la teva vida amb certa enyorança.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)
Mart a la Casa VII, activa els contactes socials. Dies de sortides, xerrades o sopars compartits. És possible que hagis d'enfrontar-te a una persona abusiva.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)
La Lluna plena al teu signe et connecta amb les necessitats emocionals actuals. Si has començat una relació, vols assegurar-te d'on poses els peus i reflexiones.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)
Mart al sector de l'amor t'impulsa a prendre la iniciativa amb una persona del teu interès. Si fas esport, t'ho prens més seriosament. Et sents més competitiu.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)
Possible veí pesat amb el qual hauràs de prendre distància. Si una experiència del passat encara t'afecta, fas el possible per gestionar-la i mirar endavant.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)
Mart transitant per Casa III obre un temps de més activitat mental i ganes d'aprendre. Amb els germans pots viure algun petit desacord o tensió. Sigues prudent.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)
Mart per la teva Casa II, activa el sector econòmic i treballes per aconseguir objectius. Protegeix la gola dels canvis de temps, que ara pot estar més sensible.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)
Mart al teu signe dona un extra d'energia física. Fer esport t'ajudarà a equilibrar-te. Vigila amb les explosions emocionals. Pensa-t'ho bé abans de reaccionar.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'París, Distrito 13'

De Jacques Audiard

Amor sense fronteres

Jacques Audiard, triomfador al Festival de Cinema de Canes fins a dues ocasions amb *Un profeta* (2009) o *Dheepan* (2015), abandona el format del rugent *thriller* social que l'ha caracteritzat per retratar amb frescor i vivacitat les relacions afectives de quatre joves a *París, Distrito 13*. El cineasta francès coescriu el guió al costat de les cineastes i guionistes Céline Sciamma –*Retrato de una mujer en llamas* (2019) o *Petite Maman* (2021)– i Léa Mysius –*Ava* (2017)– i s'inspira, també, en les històries il·lustrades *Amber Sweet*, *Killing and Dying* i *Hawaian Getaway* d'Adrian Tomine.

A part d'aquest ingent talent acumulat, Audiard destaca per l'ús d'una fotografia en blanc i negre, que s'escau perfectament entorn d'un barri perifèric superpoblat parisenc, *Les Olympiades*, el seu títol original. El director del notable i original western *Los hermanos Sisters* (2018) sobresurt per la immediatesa i l'espontaneïtat que encomana en la seva radiografia de les tribulacions de l'amor juvenil. Una peça coral que es mou entre les diferents maneres d'estimar i les diverses formes de l'amistat que posa el focus en els sentiments encreuats que s'hi convoquen per retratar una generació en la trentena atrapada entre la recerca de l'amor i el mal del desamor.

París, Distrito 13 està protagonitzat per tres noies i un noi: una noia asiàtica, Emilie (Lucie Zhang); un jove afroamericà, Camille (Makita Samba); una instagramera que ofereix sexe pel seu canal, Amber Sweet (Jehnny Beth), i una estudiant universitària reconvertida en agent immobiliària per culpa d'un malentès que la deixa devastada, Nora (Noémie Merlant).

Enmig d'aquest repartiment cal esmentar la presència de Noémie Merlant, directora i protagonista d'una bonica i accidentada *road movie* europea, *Mi Iubita, mon amour*; protagonista també de la darrera i preciosa pel·lícula de Céline Sciamma. Audiard ens deixa una gran obra cinematogràfica que sap prendre el pols als temps moderns i aconsegueix uns molt bons resultats.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Recital de Carles Belda i Arnau Berenguer a Cardedeu

Concert de Carles Belda i Arnau Berenguer. Tarambana, Cardedeu. Diumenge, 17 d'abril. 18.15h.
Carles Belda ofereix un recital de diatònic i guitarra fet amb peces seves. I ho fa acompanyat del seu amic i excel·lent guitarrista, Arnau Berenguer. Al repertori hi ha valsos freudians, xotis de devoció mariana, experiments fets a casa i amb gasosa, elements rumboides, ternaris jazzis, brasileries, valsets capicues, boleros down tempo...

Caramelles a Sant Julià

Caramelles del Roser. Pels carrers del poble i a l'església, Sant Julià de Vilatorta. Diumenge, 17 d'abril, 9.00h.
Després de dos anys sense poder sortir amb normalitat, aquest diumenge es tornaran a sentir les històriques Caramelles del Roser pels carrers de Sant Julià, amb un recorregut que arrencarà a les 9 del matí des de la plaça U d'Octubre, per acabar interpretant el repertori de goigs dins l'església.

CINECLUB

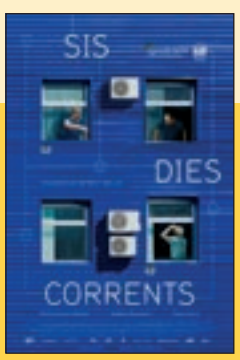

CINECLUB VIC
19 de març de 2022
20h
Espai ETC

'Sis dies corrents'

Catalunya, 2021. Dir.: Neus Ballús. Comèdia híbrida doc/ficció. A fi de superar la setmana de prova en una petita empresa als afores de Barcelona, un jove lampista marroquí ha de bregar amb les excentricitats de clients i companys de feina per igual. *Sis dies corrents* narra com és una setmana de les seves vides i les vivències que hi ha darrere de cada reparació, construint el relat a través de la relació que s'estableix entre els operaris i els seus clients. Una comèdia tendra, natural i plena de carisma.

AC GRANOLLERS
14 d'abril / 19h (VOS)
16 d'abril / 20.30h (VOS)
18 d'abril / 17h (VOS)
Cinema Edison

'Un pequeño mundo'

Bèlgica, 2021. Dir.: Laura Wandel. Drama. Nora entra a Primària quan descobreix l'assetjament que pateix el seu germà gran, Abel. La jove ha de bregar entre el seu pare, que l'anima a actuar, la necessitat d'integrar-se i el seu germà, que li demana que guardi silenci. Un terrible conflicte de lleialtat. Una immersió profunda a l'univers escolar a través dels ulls d'una nena. La pel·lícula tracta amb mestria el fet que el *bullying* és un paper canviant, que pot tocar a qualsevol persona, i alhora, tots intenten no ser aquesta persona.

CINEMES

AMBULANCE: PLAN DE HUIDA

EUA 2022. Dir. Michael Bay. Amb Jake Gyllenhaal, Yahya Abdul-Mateen i Eiza González. *Thriller*. El veterà Will Sharp, en un acte desesperat per aconseguir diners per cobrir els deutes mèdics de la seva dona, recorre a l'única persona a que sap que no hauria de recórrer, el seu germà adoptiu Danny. Danny li ofereix participar en un robatori a un banc, el més gran en la història de la ciutat. Will no pot dir que no. Quan el seu intent de fugida surt malament, els germans segresten una ambulància amb un policia ferit i una paramèdica. Ara hauran de fugir d'un immens dispositiu de forces de seguretat desplegat per tota la ciutat, mantenir als seus ostatges amb vida i d'alguna forma tractar de no matar-se entre ells.

ANIMALES FANTÁSTICOS: LOS SECRETOS DE DUMBLEDORE

Regne Unit 2022. Dir. David Yates. Amb Mads Mikkelsen, Jude Law i Eddie Redmayne. Fantàstic. El professor Albus Dumbledore sap que el poderós mag fosc Gellert Grindelwald està fent plans per apoderar-se del món màgic. Incapaç de detenir-lo, confia en el magizoòleg Newt Scamander per dirigir un intrèpid equip de mags, bruixes i un valent forner Muggle en una missió perillosa, on es troben amb antics i nous animals i s'enfronten a una legió cada vegada més nombrosa de seguidors de Grindelwald. Hi ha molt en joc, així que ens preguntem fins quan Dumbledore en podrà quedar al marge.

EL JUEGO DE LAS LLAVES

Espanya 2022. Dir. Vicente Villanueva. Amb Fernando Guallart, Eva Ugarte i Miren Ibarguren. Comèdia. Laura porta tota la vida amb Antonio i, just quan es comença a plantejar si realment aquesta és la vida que vol, Sergio i Siena es creuen en les seves vides. Sergio és un excompany d'institut i Siena, la seva parella mil·lenista, que arriba per a revolucionar les vides de tots. Laura, Raquel i Cris, íntimes amigues des de fa anys, convencen els seus respectius marits per a jugar a un joc que els proposa Siena: el joc de les claus. El joc consisteix en el fet que tots posen les seves claus en un bol. A l'atzar, cadascun tria unes claus i aquest ha d'anar a passar la nit amb l'amo o la propietària de les claus. Una història sobre quatre parelles que són amics i decideixen ser *swingers* entre ells.

LA CIUDAD PERDIDA

EUA 2022. Dir. Aaron Nee i Adam Nee. Amb Sandra Bullock, Channing Tatum i Daniel Radcliffe. Acció. La carrera literària de la brillant i una mica sorruda escriptora de novel·les Loretta Sage ha girat entorn de les novel·les romàntiques d'aventures que, ambientades en llocs exòtics, protagonitza un atractiu galà la imatge del qual apareix reproduïda en totes les portades, i que en la vida real correspon a Alan, un model que ha centrat la seva carrera a personificar al novel·lesc aventurer. Durant una gira per a promocionar el seu nou llibre al costat d'Alan, Loretta és raptada per un excèntric multimilionari, amb la intenció que l'autora el guiï fins al tresor de l'antiga ciutat perduda sobre el qual gira el seu últim relat. Desitjós de demostrar que pot ser un heroi en la vida real, i no simplement en les pàgines de les seves obres de ficció, Alan es llança al rescat de la novel·lista.

LAS AVENTURAS DE PIL

França 2021. Dir. Julien Fournet. Animació. Pil és una petita òrfena que viu al carrer, a la ciutat medieval de Roc-en-Brume. Al costat de les seves tres mosteles ensinistrades, Pil sobreviu robant menjar al castell del sinistre rei Tristain, que ha usurpat el tron.

LAS CARTAS DE AMOR NO EXISTEN

França 2022. Dir. Jérôme Bonnell. Amb Grégory Montel i Anaïs Demoustier. Comèdia romàntica. Jonas, parisenc de més de quaranta anys, continua bojament enamorat de la seva ex, Léa. Després d'una nit de borratxera, li truca per confessar-li els seus sentiments però Léa el rebutja. Acaba a la cafeteria de sota casa seva i comença a escriure-li una carta d'amor, oblidant tot el que havia de fer aquest dia. Amb l'ajuda d'un divertit cambrer i alguns veïns del barri, Jonas s'enfrontarà a les seves relacions passades, a un futur incert i sobretot a si mateix. El que comença sent un últim intent de recuperar la seva ex es convertirà en tota una reflexió sobre la seva vida.

MORBIUS

EUA 2022. Dir. Daniel Espinosa. Amb Jaret Leto i Matt Smith. Fantàstic. El doctor Michael Morbius és un bioquímic que pateix una estranya malaltia a la sang. En intentar curar-se i donar una resposta al seu trastorn s'infecta sense adonar-se'n amb una forma de vampirisme. Després de la cura, Michael se sent més viu que mai i adquireix diversos dons, com força i velocitat, a més d'una necessitat irresistible de consumir sang. Tràgicament convertit en un imperfecte antiheroi, el doctor Morbius tindrà una última oportunitat, però sense saber a quin preu.

SONIC 2. LA PELÍCULA

EUA 2022. Dir. Jeff Fowler. Amb Jim Carrey. Animació. Després d'establir-se a Green Hills, Sonic es mor per demostrar que té fusta d'autèntic heroi. La prova de foc arriba amb el retorn del malvat Robotnik, en aquesta ocasió amb un nou companyó, Knuckles, a la recerca d'una maragda que té el poder de destruir civilitzacions. Sonic forma equip amb el seu propi company de fatigues, Tails, i junts es llancen a una aventura que els portarà per tot el món a la recerca de la preuada pedra per evitar que caigui en mans equivocades.

CARTELLERA

CAMPRODON		Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	El callejón de las almas perdidas	18.00 i 22.00	18.00 i 22.30	-	-	-
	¡Canta! 2	-	-	18.00	-	-
	Coda	-	-	22.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00

RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Licorice Pizza	19.00	-	18.00	-
	Spider-man no way home	-	17.00 i 22.00	-	-

RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Sonic 2. La película	17.15	-	17.15	17.15
	Coda: los sonidos del silencio	19.45	-	19.45	19.45

TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	Mediterráneo	-	-	-	21.00

VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Espai ETC	Sis dies corrents (VOSC)	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)

VIC		De dijous a dilluns	De dimarts a dijous
Sucre	El juego de las llaves	15.30, 18.10, 20.45 i 22.45	19.30 i 22.05
	La ciudad perdida	15.40, 17.30, 20.10 i 23.00	17.35, 19.40 i 21.50
	Ambulance: plan de huida	16.30, 19.00 i 22.20	17.35, 19.15 i 21.45
	Animales Fantásticos: los (...)	11.25 (de dv. a dl.), 12.00 (dg.), 15.55, 18.35, 19.35 i 22.15	18.00, 20.40 i 21.30

Animales Fantásticos (...) (cat.)	11.40 (dg.) i 18.05	17.30
Coda: los sonidos del silencio	20.30 i 22.50	19.55 i 22.00
Morbius	12.00 (dg.), 20.15 i 22.25	21.50
Sonic 2. La película	11.35 (dv., ds. i dl.), 11.45 (dg.), 15.50 i 17.50	17.35 i 19.50
The Batman	21.45	-
Escape room: la película (cat.)	21.15	17.45 i 20.05
Canallas	22.40	20.10
Los tipos malos	11.55 (dg.), 15.50 i 18.15	17.40
Uncharted	20.35	22.00
¡Canta! 2	11.55 (dg.) i 16.05	-
Encanto	11.45 (dg.) i 15.35	-
Spider-man no way home	17.50	-

CARDEDEU		Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	Rock per mil (Documental Mes)	20.00	-	-	-	-
	Un héroe	-	20.00	20.00	19.00	-
	Mediterráneo	-	-	-	-	20.00

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Los tipos malos	16.00	16.00	16.00	16.30
	Coda: los sonidos del silencio	22.00	19.30	22.00	18.15 (VOSE)
	Las cartas de amor no existen	17.45	17.45	20.15 (VOSE)	-
	Animales Fantásticos: los (...)	19.30	21.30	17.45	20.15

GRANOLLERS		Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns	Dimarts
Edison	Un pequeño mundo	19.00 (VOSE)	-	20.30 (VOSE)	17.00	17.00 (VOSE)	-
	Coda: los sonidos del silencio	-	19.00 (VOSE)	18.00	19.00 (VOSE)	19.00 (VOSE)	-
	Mediterráneo	-	-	-	-	-	19.00

GRANOLLERS		De dijous a dijous
Ocine	Sonic 2. La película	16.00 i 18.15 / 17.15 i 19.30 / 17.45
	Morbius	20.35 i 22.40
	Animales Fantásticos (...) (Atmos)	16.45, 19.30 i 22.30
	Morbius (Atmos)	15.50 i 18.00
	Ambulance: plan de huida (Atmos)	20.10 i 22.40
	El juego de las llaves	16.10 / 20.40 i 22.40
	Animales Fantásticos: los (...)	18.15 i 21.15 / 18.30 / 20.00 / 17.30 i 20.30 (djs. VOSE) / 22.00
	La ciudad perdida	21.45 / 16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 19.45
	Ambulance: plan de huida	16.00 / 18.10
	The Batman	21.15
	Los tipos malos	16.00 i 18.00
	París, distrito 13	22.40
	Animales Fantásticos: los (...) (ICE)	16.00 i 19.00
	Ambulance: plan de huida (ICE)	21.45
	Ainbo. La guerrera del Amazonas	15.45
	Las cartas de amor no existen	15.45
	Uncharted	17.30 / 20.00
	Las aventuras de Pil	16.00
	Canallas	22.15
	Coda: los sonidos del silencio	16.00

SANT CELONI		De dijous a dilluns	Dimecres
Ocine	Los tipos malos	17.00	18.15
	Morbius	19.00 i 21.15	20.15 i 22.30
	La ciudad perdida	15.15, 18.20 i 20.30	18.00, 20.15 i 21.30
	Animales Fantásticos: los (...)	16.00, 18.00, 19.00, 20.45 i 22.00	18.00, 19.00 i 22.00
	Ambulance: plan de huida	16.00, 20.45 i 22.40	20.45 i 22.30
	Sonic 2. La película	16.00 i 18.30	18.30

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

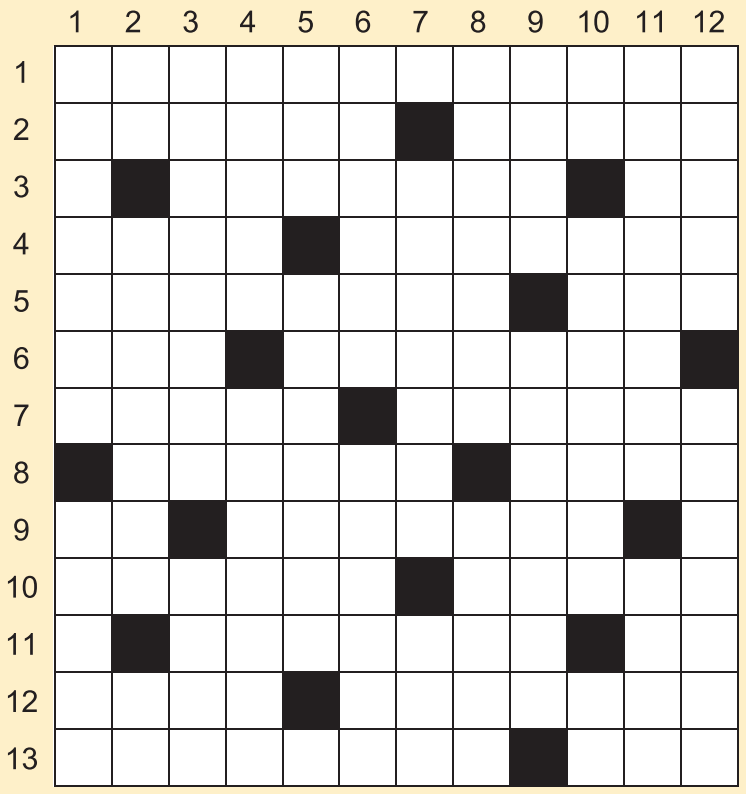

HORITZONTALS: 1. Diabòlic, demoníac, llucifèric / 2. Endur-se els quartos en una estranya deriva. Esclavitud de bou / 3. L'únic que comparteixen gat i gos. Abans durava molts àpats, ara no basta ni per un dinar. Al cor de la Pepi / 4. Estimin... vull dir... com un anglès. Que són rodons en exclamacions / 5. Com a escorcoll és bàrbar, si va pel civil. Bat en mal estat / 6. És ideal en un mull. Pedra tan petita que quasi sembla petroli / 7. Aguanta un osset deformat. Se'n podria fer un camisó, és qüestió d'osmi / 8. Perdés la vivor pròpia del narcís. Sant patró dels expulsats / 9. Producte derivat de la pedra catalana. Quan no té calers encara s'escurça més. Un a la romana / 10. Només de veure un cep ja li agafen tots els mals. Prou monstruosos per liquidar els progres / 11. Un a la manera fantasmal. Lluí més i tot que el refugi. Nucli de tot sextet / 12. Tan bon futbolista que es trenca. Herba mig ilíaca mig amilàcia / 13. La part comestible del gos. Explotem Tothom que Trobem.

VERTICALS: 1. Sargíem de qualsevol manera antics filòsofs grecs. Podria haver-hi puces, si no fos per les sabates de nadó / 2. Ve fent la vertical. De tant escoltar música sembla cosí de l'home síndria. Al racó en soledat / 3. Cansada, feixuga, àrdua. Antiquíssim mètode de transmissió per telèfon o televisió / 4. Perfecte per disfressar-se com el Dioni. Penes i treballs entre tràmits i esbufecs / 5. Cargol que es col·loca per sota. Estri per ajudar a sortir la criatura quan està de cap per avall. Reapareix en el deliri / 6. Acord directament incorporat al contracte. Infós, amarat, induït / 7. Al tancar aquesta edició. En diuen la psicosi del lord, d'aquesta desviació de la columna. Samarreta de talla 110? / 8. Valencians que no n'encerten ni una. Com a agrupació elitista té força lògica / 9. Aplec boletaire. Dolor a l'espatlla / 10. Just després de sortir el sol. Descuidar-se de les tornades dels Beatles. Ni mitja cerilla / 11. Pastada sense farina. Matraca estiuenca als 40 / 12. Unitat d'agrupació de bombons. Per en Gil de Biedma, anava per llarg.

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9×9 caselles dividides en subquadrícules de 3×3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

			8					9
		5			2	3		4
	7	4	3					
5				7				
7			2	3	6	5		
3		2		8		6		
8	2						4	6
	3	6	4	9		7	2	5
4	5							

Dificultat: difícil

	9				4	1		
					1		6	5
	3		6					
			4					
9	5		2	1		7		
			7			9	5	3
				4	6	5	3	
3	2			9			1	
6	1		3				9	

SOLUCIONS

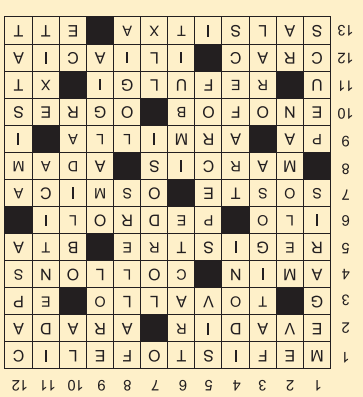

Dificultat: difícil

2	9	6	5	3	4	1	7	8
4	8	7	9	2	1	3	6	5
5	3	1	6	8	7	4	2	9
7	6	3	4	5	9	2	8	1
9	5	8	2	1	3	7	4	6
1	4	2	7	6	8	9	5	3
8	7	9	1	4	6	5	3	2
3	2	4	8	9	5	6	1	7
6	1	5	3	7	2	8	9	4

Dificultat: fàcil

6	1	3	8	4	5	2	7	9
9	8	5	7	1	2	3	6	4
2	7	4	3	6	9	8	5	1
5	6	8	9	7	1	4	3	2
7	4	1	2	3	6	5	9	8
3	9	2	5	8	4	6	1	7
8	2	7	1	5	3	9	4	6
1	3	6	4	9	8	7	2	5
4	5	9	6	2	7	1	8	3